

opgeleverd. In de verordening, die per juni 2017 effectief wordt, is bepaald dat de tarieven voor het mobiel bellen in het buitenland in principe hetzelfde moeten zijn als in het thuisland ('Roam like at Home'). Daar zijn echter uitzondering op mogelijk onder meer om misbruik te voorkomen. Daartoe diende een *fair use policy* (fup) te worden uitgewerkt in nadere richtsnoeren van de Europese Commissie. Begin september werd een concept naar buiten gebracht dat veel kritiek kreeg. Zo zou het gelijke tarief in het buitenland maar voor negentig dagen gelden en werd tevens verplicht om iedere 30 dagen weer contact te leggen met het thuisnetwerk. Commissievoorzitter Juncker stuurde eigenhandig het voorstel terug naar de tekentafel. In een nieuwe versie zijn de eerdere beperkingen verdwenen en worden er als zodanig geen limieten meer gesteld aan tijd en volume (IP/16/3111, d.d. 21 september). Wel mogen aanbieders bij misbruik ingrijpen, maar dat moeten ze zelf aantonen. De conceptregeling noemt als voorbeelden van misbruik een klein nationaal gebruik versus een groot internationaal gebruik of een simkaart die alleen maar in bepaalde periodes in het buitenland actief is. De aanbieder kan vervolgens bij geconstateerd misbruik een beperkte opslag in rekening brengen.

Brussel heeft verder een al eerder aangekondigd voorstel tot herziening van de bestaande telecommunicatieregels gepubliceerd. Deze 'Electronic Communications Code' (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposed-directive-establishing-european-electronic-communications-code>) is een 258 pagina's dik document dat de bestaande richtlijnen herzielt en aanvult. Enige van de belangrijkste voorstellen: alle Europeanen moeten over snel internet kunnen beschikken en daarvoor wordt een aantal belemmeringen om te investeren in nieuwe netten weggenomen. Zo hoeven degenen die netwerken aanleggen in buitengebieden niet meteen derde partijen op hun netwerk toe te laten. Een andere maatregel om tot betere bandbreedte te komen gaat over de volgende generatie mobiele communicatie, 5G. De Europese commissie wil veel meer greep hebben op de introductie ervan. Meer greep op de regulering moet verder komen uit de uitbreiding van de taken en introductie van bindende besluiten van het samenwerkingsverband van telecommtoezichthouders, de BEREC. Beide laatste punten liggen per definitie gevoelig want in het verleden waren lidstaten niet bereid om te veel macht af te staan. Er zal waarschijnlijk ook veel discussie komen over het voorstel om voortaan zogenaamde *Over The Top*-(OTT)-diensten te gaan reguleren die online concurreren met traditionele aanbieders. Daarbij gaat het onder meer om WhatsApp en Skype die een alternatief vormen voor traditioneel telefoneren. Dergelijke partijen zouden bijvoorbeeld aan dezelfde veiligheidseisen moeten gaan voldoen als de 'KPN's' van deze wereld.

TELECOMMUNICATIERECHT

AAK20168224

N.A.N.M. van Eijk

Wet- en regelgeving

De uitwerking van de Europese verordening over roaming (zie *KwartaalSignaal* 138 (AAK20168013), de verordening gaat ook over netneutraliteit) heeft nog een mooi relletje

Jurisprudentie

In de Telecommunicatiewet zit een relatief nieuw hoofdstuk 11a, getiteld 'Continuïteit'. Het beoogt zeker te stellen dat telecommunicatienetwerken goed blijven functioneren.

Aanbieders moeten passende technische en organisatorische maatregelen nemen om de risico's voor de veiligheid en integriteit van hun netwerken en diensten te beheersen. Dit impliceert het opstellen van een zogenaamd continuïteitsplan (geregeld in het Besluit continuïteit openbare elektronische communicatienetwerken en -diensten, *Stb.* 2012, 514). In een eerste geschil over deze regels heeft de Rechtbank Rotterdam bepaald dat terecht een dwangsom is verbeurd wegens het niet nakomen van de verplichting om zo'n plan op te stellen (ECLI:NL:RBROT:2016:7081). Het verweer dat er geen sprake meer was van telecommunicatieactiviteiten wordt door de rechter van de hand gewezen: men was bij de ACM geregistreerd als aanbieder van telecommunicatiediensten en ook was er sprake van een overeenkomst met Tele2 voor het inkopen van ondersteunende diensten.

Van een meer principiële impact is het oordeel van het Europese Hof van Justitie waarbij wordt vastgesteld dat nationale rechters ruimte hebben om zelfstandig tarieven vast te stellen voor zogenaamde vaste en mobiele gespreksafgifte (ECLI:EU:C:2016:692 d.d. 15 september 2016, zaak C-28/15). Het gaat om een langlopende Nederlandse zaak: de hoogste rechter, het CBB, stelde deze tarieven vast, terwijl dit niet in lijn was met aanbevelingen van de Europese Commissie. De ACM, die de regels van de Europese Commissie wilde volgen, kwam daarmee in een spagaat. Reden voor het CBB om in een vervolprocedure prejudiciële vragen te stellen. De kern van de antwoorden komt erop neer dat nationale rechters kunnen afwijken om rekening te houden met nationale verschillen en de daadwerkelijke en evenredige realisatie van geformuleerde doelstellingen en belangen, zoals het belang van eindgebruikers.

Literatuur

- E.J. Dommering, *Het verschil van mening. Geschiedenis van een verkeerd begrepen idee*, Amsterdam: Prometheus-Bert Bakker 2016.
- *Computerrecht* 2016, afl. 3, themanummer over big data.
- S. Eskens, O. van Daalen & N. van Eijk, '10 Standards for Oversight and Transparency of National Intelligence Services', *Journal of National Security Law & Policy*, (8) 2016, afl. 3 (<http://jnslp.com/2016/07/25/10-standards-oversight-transparency-national-intelligence-services/>).